

ХДР

1918-yil
21-iyundan chiqqan
boshlagan

№13, 2023-yil
12-aprel,
chorshanba (32.759)

O'zbekiston OVOZI

Ijtimoiy-siyosiy gazeta

Barchaga g'amxo'rlik — davlatning burchi

САВДО-ИҚТИСОДИЙ ҲАМКОРЛИКНИНГ ДОЛЗАРБ МАСАЛАЛАРИ МУҲОКАМА ҚИЛИНДИ

Ўзбекистон Республикаси Президенти Шавкат Мирзиёевнинг 11 апрель куни Россия Федерацияси Президенти Владимир Путин билан ўтказган телефон орқали мулоқотида товар айирбошлаш суръатларини таъминлаш ва қўшма кооперация лойиҳаларини амалга оширишга қаратилган биринчи галдаги чора-тадбирлар муҳокама қилинди.

Икки мамлакат ишбилармонлари ва ҳудудлари даражасидаги амалий ҳамкорликни илгари суришда апрель ойининг охирида Тошкент шаҳрида ўтказилган "Иннопром" халқаро саноат кўргазмаси имкониятларидан самарали фойдаланиш масаласига алоҳида эътибор қаратилди.

Маданий-гуманитар алмашув дастури доирасидаги ҳамкорлик сермахсул бўлаётгани мамнуният билан қайд этилди.

Ўзбекистон ва Россия раҳбарлари бўлажак икки ва кўп томонлама тадбирлар режасини ҳам кўриб чиқдилар.

Ў.А.

ЁШЛАР УЧУН ЯНГИ ИМКОНИАТЛАР БЕЛГИЛАНДИ

Президент Шавкат Мирзиёев раислигида 11 апрель куни ёшлар сиёсати соҳасидаги ишлар натижадорлигини ошириш чора-тадбирлари юзасидан видеоселектор йиғилиши ўтказилди.

Мамлакатимизда 30 ёшгача бўлган ёшлар 19 миллиондан ортиқ ёки аҳолининг 55 фоизини ташкил қилади. Меҳнат бозорига ҳар йили 600 минг ёшлар кириб келаётган бўлса, келгуси 10 йилда бу рақам 1 миллионга етади.

Шу боис ёшларга сифатли таълим бериш, касб-хунарга ўқитиш ва бандлигини таъминлашга алоҳида эътибор қаратилмоқда. Бу ишларни маҳаллада ташкил этиш бўйича вертикал бошқарув тизими яратилди. 9 минг 500 та маҳаллага фидойи ва ташаббускор ёшлар етакчилари тайинланди. Бу тизим орқали ёшларга 100 дан ортиқ имкониятлар яратилди, уларни манзилли қўллаб-қувватлаш йўлга қўйилди.

Лекин бу борада долзарб масалалар ҳали ҳам кўп. Бугунги кунда юртимизда 722 минг нафар расман ишсиз ёшлар бор.

Йиғилишда, аввало, ишсиз, норасмий секторда банд бўлган ва чет элга ишлагани кетган ёшлар масаласига алоҳида эътибор қаратилди. Давлатимиз раҳбари бу борада кўплаб янги ташаббусларни илгари сурди.

Хусусан, ёшлар бандлигини таъминлаш учун, аввало, ишга қабул қилиш тизимини қайта кўриб чиқиш кераклиги таъкидланди.

"Янги Ўзбекистон ёшлари ташаббуслари" жамғармаси ва электрон платформаси ташкил қилиниши белгиланди. Жамғармага 100 миллион доллар йўналтирилиб, бу маблағлар иқтидорли ёшларнинг энг яхши ғоя, стартап ва лойиҳаларига қўлай ва энгил шартларда, зарур бўлса фоизсиз ажратилади.

Давлат кўмағига муҳтож ёшлар ҳар бир вазир ва унинг ўринбосарлари, вилоят, туман ва шаҳар ҳокимлари, сектор раҳбарлари, ректорлар, Миллий гвардия ва ҳарбий қисм командирларига номма-ном бириктирилди. Улар ўз ҳимоясидаги ўғил-қизларнинг касб-хунарга ўрганишига, кредит, субсидия ва кафилиқ олиш орқали бандлигига кўмаклашади.

Йиғилишда ёшларнинг бўш вақтини мазмунли ташкил этиш масалаларига ҳам тўхталиб ўтилди.

Президентимиз ёшлар билан ишлаш барча раҳбарларнинг, кенг жамоатчиликнинг, бутун жамиятимизнинг энг устувор вазифаси эканини таъкидлади.

Йиғилишда муҳокама қилинган масалалар юзасидан вазирлар ва ҳокимларнинг ахбороти эшитилди.

Ўзбекистон Республикаси Президентининг расмий веб-сайти материали асосида тайёрланди.

БИРЛАШИШ ИНСТИНКТИ

Инстинкт бўлганда миллат учун, халқ учун энг муҳим ҳаётий бўлган кучли бўлиш, буюк бўлиш инстинкти. Бугун ўзининг маҳалласи ёки қишлоғи учун бирлаша олган одамлар эртага юртимиз ривожини учун олий мақсад йўлида ҳам бирлаша олади.

5 САҲИФА

ОЧИҚ ОСМОН ОСТИДА

МУНОСАБАТ

Янги Ўзбекистон ёшлари рухланди

Президентимиз раислигида ёшлар билан ишлашнинг янги тизимини жорий этиш борасидаги долзарб вазифалар юзасидан бўлиб ўтган йиғилишда "Янги Ўзбекистон ёшлари ташаббуслари" жамғармаси ва электрон платформаси ташкил қилиниши ҳақида тўхталиб ўтилди.

Президентимиз ушбу жамғармага 100 миллион доллар йўналтирилиши айтиб ўтди. Бу маблағлар иқтидорли ёшларнинг энг яхши ғоя, стартап ва лойиҳаларига қўлай шартларда, зарур бўлса, фоизсиз ва гаровсиз ажратилади, деганлиги кўп сонли ёшлар қатори бизни ҳам қувонтирди. Бу ёшлар давлат ва жамият ҳаётида янада фаол бўлишига, шу билан бирга, минглаб янги иш ўринлари яратилишига асос бўлади.

Давлатимиз раҳбарининг биз ёшларга ҳар томонлама шароит қилиб бераётгани, қўллаб-қувватлашига жавобан ўз фаолиятимизда натижадорликни оширишимиз зарур!

Мухсиддин НИЗОМИДИНОВ,
ЎзХДП Марказий Кенгаши
Ёшлар сектори раҳбари, Сенат
ҳузуридаги Ёшлар парламенти
раиси ўринбосари.

Меҳр ва эътибор

25 ёшдаман. Президентимизнинг ёшларни қўллаб-қувватлашга қаратилган ташаббуси ва янгиликларидан доим доим куч оламан.

Йиғилишда ёшлар билан ишлаш бўйича мутлақо янги тизим жорий қилиниши ва 14 ёшдан 30 ёшгача бўлган ёшларнинг ижтимоий аҳволи, қобилияти ва қизиқишлари ўрганилиб, улар билан манзилли, аниқ мезонлар асосида ишланиши таъкидлаб ўтилди.

Жорий йилда ёшларни замонавий касбларга ўқитиш учун 100 миллиард сўм ажратилиши илмга чанқоқ тенгдошларимиз онгида ватанпарварлик, меҳр-оқибат, эл-юрт шаънини ардоқлаш каби улғувор фазилатларнинг шаклланишига замин яратади.

Бундан ташқари, хотин-қизларга таълим олишимиз учун яна кўплаб имкониятлар эшиги очиб берилгани чексиз меҳр ва юксак эътиборнинг яна бир тасдиғи бўлди.

Қирмизой ҲАКИМОВА,
Ўзбекистон Халқ демократик
партиясидан Олий Мажлис
Қонунчилик палатаси
ҳузуридаги Ёшлар парламенти
аъзоси.

Давлат масъулиги ортмоқда

Ўзбекистонимизда ёшлар 18 миллиондан зиёд. Давлатнинг ёшлар билан боғлиқ сиёсатида 2017 йилда туб бўрилиш юз берди. Ўзбекистон Ёшлар иттифоқи тузилди, 2020 йилда Ёшлар ишлари агентлигининг ташкил этилиши ёшларга оид давлат сиёсатини янги даражага олиб чиқди.

30 июнь мамлакатимизда "Ёшлар куни" деб белгиланди, ёшларни қўллаб-қувватлаш бўйича манзилли ва тизимли ишлар йўлга қўйилди. Олий Мажлис палаталари ҳузурида Ёшлар парламентлари, Ёшлар академияси ташкил қилинди. Ҳудудларда эса "Лойиҳалар фабрикаси" иш бошлади.

2021 йил мамлакатимизда "Ёшларни қўллаб-қувватлаш ва аҳоли саломатлигини мустаҳкамлаш йили" деб эълон қилинди. Ёшларни қўллаб-қувватлаш сиёсатининг муҳим ҳуқуқий асоси сифатида янгиланаётган Конституцияда тегишли модда акс этмоқда ва бу билан давлатнинг конституциявий мажбурияти белгиланмоқда.

Киритилаётган нормалар, кечаги йиғилишда мутасаддилар зиммасига белгиланган вазифалар давлатнинг ёшлар олдидagi масъулиятини янада кучайтиради, янги лойиҳалар, янги вазифаларни амалга ошириш учун ҳаётий манба бўлиб хизмат қилади.

Шоҳрух-Мирзо АЛИХАНОВ,
Олий Мажлис Қонунчилик палатаси
Халқаро алоқалар ва протокол бўлими
референти, Ёшлар парламенти аъзоси.

O'ZBEKISTON RESPUBLIKASI
REFERENDUMI
2023

Конституциямизнинг биринчи моддасидаёқ Ўзбекистон ижтимоий давлат, деб эълон қилиняпти.

ОЧИҚ ОСМОН

Ўзбекистон Халқ демократик партияси юртимизнинг барча ҳудудларида кўтаринки

БУХОРО — ҚАДИМ ВА КЎҲНА КЕНТ. МУҲТАШАМ ТАРИХИ, ТАБАРРУК ЗИЁРАТГОҲЛАРИ, УЛУФ АЛЛОМАЛАРИ БИЛАН ЖАҲОН АҲЛИНИ ЎЗИГА ЧОРЛАЙДИ. ЗЕРО, АЙНИ ПАЙТДА ҲАМ БУ ЕРДА МАРД ВА ТАНТИ, УДДАБУРОН, МЕҲНАТКАШ ВА ФИДОЙИ ИНСОНЛАР ЯШАЙДИ.

КЕЧАГИ КУНИ БИЛАНГИНА ЭМАС, БУГУНИ ВА КЕЛАЖАККА БЎЛГАН ИШОНЧЛИ ҚАДАМЛАРИ БИЛАН ОДАМЛАРИНИНГ ҚАДДИ ТИҚ, БОШИ БАЛАНД. ЁШЛАРИ БИЛИМ ОЛИШДА, СПОРТДА ЎРНАК БЎЛСА, НУРОНИЙЛАР НАСИҲАТЛАРИ, ИБРАТЛИ ҲАЁТ ЙЎЛЛАРИ БИЛАН УЛАРГА МАЁҚ. ТАБИЙИКИ, ИЛМГА, ЯНГИЛИКЛАР ВА ИСЛОҲОТЛАРГА ЧАНҚОҚ БУХОРОЛИКЛАР ТАҚДИРИНИ БЕЛГИЛАБ БЕРАДИГАН СИЁСИЙ ЖАРАЁНЛАР, ЯНГИЛАНАЁТГАН КОНСТИТУЦИЯГА БЕФАРҚ ЭМАС.

БУ ХАЛҚ ДЕМОКРАТИК ПАРТИЯСИ ТОМОНИДАН ЎТКАЗИЛГАН ТАДБИРДА ҲАМ ЯҚҚОЛ НАМОЁН БЎЛДИ. ЮЗЛАБ ЁШЛАР, ПАРТИЯ МАРКАЗИЙ КЕНГАШИ РАҲБАРИЯТИ, ОЛИЙ МАЖЛИС ҚОНУНЧИЛИК ПАЛАТАСИ, ВИЛОЯТ, ТУМАН (ШАҲАР) КЕНГАШЛАРИГА ПАРТИЯДАН САЙЛАНГАН ДЕПУТАТЛАР, ЖАМОАТЧИЛИК ФАОЛЛАРИ, ТУРЛИ СОҲА ВАКИЛЛАРИ, ҚОНУНЧИЛИК СОҲАСИ МУТАХАССИСЛАРИ ЖАМ БЎЛГАН МАНЗИЛДА ЧИНАКАМ БАЙРАМ ШУКУҲИ ҲУКМ СУРДИ.

Ўзбекистон Халқ демократик партияси Марказий Кенгаши раиси, Олий Мажлис Қонунчилик палатасидаги фракцияси раҳбари Улуғбек Иноятов Халқ демократик партияси Конституциявий ислохотлар ташаббусини илк кунларданок қўллаб-қувватлаб келаётгани, бутун республикадаги партия электорати вакиллари, депутатлар ва фаоллардан олинган 3 мингдан ортиқ тақдирларнинг аксарияти мазмунан янгиланаётган Конституцияда ўз ифодасини топаётгани, бу катта ижтимоий-сиёсий ютуқ эканини қайд этди.

— Ўзбекистон Халқ демократик партиясининг бош ғоялари бўлган ижтимоий демократик давлатни қуриш ғояси амалга ошириляпти, — деди ХДП етакчиси. — Конституциямизнинг биринчи моддасидаёқ Ўзбекистон ижтимоий давлат, деб эълон қилиняпти. Ижтимоий давлат деганда биз қандай давлатни тушунамиз? Яъни, халқнинг тинчлиги, соғлиғи, билими, таълим-тарбиясини, унинг уй-жойли бўлиши ҳамда бандлигини таъминлайдиган, унга меҳнати учун муносиб ҳақ тўлайдиган давлат назарда тутилади. Биз мана шундай

давлатнинг қонуний ташкил этилиши жараёнларида иштирок этяпмиз. Мана шундай муҳим паллада халқимиз сиёсий иродасини кўрсатиб, жараёнда фаол иштирок этади, деб ишонамиз.

Партия раҳбари таъкидлаганидек, янгиланаётган Конституция илғор давлатчилик ва демократия тажрибалари асосида тўлиқ халқимиз, фуқаролар манфаатларига хизмат қиладиган ижтимоий давлат қуриш йўлида янги даврни бошлаб беради.

Очиқ осмон остидаги тарғибот тадбирида кейинги йилларда юртимизда инсон манфаатлари, кадр-қимматини юксалтиришга асос бўладиган улкан ислохотлар амалга ошириляётгани ҳақида алоҳида тўхталиб ўтилди. Эндиликда Конституциявий ислохотлар орқали давлат халқимиз учун жуда муҳим бўлган масалаларда қатор мажбуриятларни зиммасига олаётгани таъкидланди.

Энг асосийси, Ўзбекистон ижтимоий давлат экани биринчи моддадаёқ қатъий белгиланиб, кейинги моддаларда бу қоида ривожлантирилмоқда. Хусусан, Конституциянинг 42-моддасида ҳар ким меҳнати учун ҳеч қандай камситиларсиз адолатли ҳақ олиш ҳуқуқига эга экани, 43-моддада фуқароларни ишсизликдан

ҳимоя қилиш, камбағалликни қисқартириш чораларини кўриш, 47-моддада эса ҳар ким уй-жойли бўлиш ҳуқуқини кафолатлаш учун шароит яратиш давлатнинг зиммасида бўлиши белгилаб қўйилляпти.

Байрамона кайфиятда ўтган тадбирда маҳаллий Кенгаш депутатлари, ҳудуддаги фаоллар ҳам сўзга чиқиб, янгиланаётган Конституциямиздаги меъёр ва қоидалар меҳнат жамоалари, маҳаллалардаги ўрашув ва мулоқот жараёнларида халқимиз томонидан қўллаб-қувватланаётганини билдиришди.

Тадбирда иштирокчилар билан бево-сита мулоқотга киришилиб, сиёсий-ҳуқуқий викторина саволларига жавоб ва фикр-мулоҳазалар тингланди. Энг фаол қатнашчиларга эсдалик совғалари топширилди.

Мулоқот сўнггида оиласи, фарзандлари, яқинлари яхши яшаши, ўз юрти тинчлиги ва фаровонлигини истайдиган ҳар бир юрtdошимиз муҳим сиёсий жараёнларга бефарқ бўлмасдан, референдумда ўз фуқаролик позициясини кўрсатиши зарурлиги таъкидланди.

Тантанали тадбирда иштирок этган турли соҳа вакилларининг фикрлари, ҳаётга муносабати, орзу-мақсадлари билан қизиқдик.

Нозигул ЖЎРАЕВА, фермер, Когон туман Кенгашидаги ЎЗХДП гуруҳи аъзоси:

— Шу кунларда турли жойларда тушунтириш-тарғибот тадбирларини ўтказяпмиз. Конституцияни модда-модда тушунтириб беришимизни сўрашди. Кимдир ўлим жазосининг бекор қилиниши қонунда бор, ammo Конституция даражасида қабул қилинишига нега эҳтиёж борлигини сўраса, яна кимдир нафақа ёшидагилар улар учун қанақа кафолатлар борлиги билан қизиқмоқда. Ҳомилдор аёлларнинг ишга жойлашиши, бола пули олиш, уй-жой билан боғлиқ масалаларда кўпроқ саволлар бериляпти. Ҳар бири юзасидан тушунтиришлар берилмоқда. Буларни эшитган юрtdошларимиз ушбу ўзгаришларни мамнуният ва кўтаринкилик билан қабул қилмоқда.

Муҳими, улар бефарқ эмас. Тушунмаган ва улар учун қизиқ бўлган меъёрлар ҳамда моддалар ҳақида кенгрок маълумот беришимизни ишташмоқда. Инсон манфаатлари устуворлигининг таъминланиши эса аҳолига қувонч улашмоқда. Улардаги қизиқувчанлик, иштиёқ ўз навбатида бизга ҳам кўчяпти. Ҳамюртларимиздан олган энергия билан ишимиз янада унумли бўляпти.

Асл фаолиятим фермерлик бўлиб, 2015 йилдан буён хўжаликка раҳбарлик қилиб келаман. Хўжалигимиз пахтачилик ва ғаллачиликка ихтисослашган бўлиб, ўтган йиллар давомида анча тажриба орттирдим, пахтадан 55 центнергача ҳосил олдим. Тобора ишимда яхшироқ натижа қайд этиб боряпман. 2021 йилда давлатимиз раҳбари Бухорога келганда учрашган эдик. Ушанда Президент 10 йилдан кейинги ҳаётимни қандай тасавур қилишни ҳақида сўраганларида жавоб бера олмай қолгандим. Шунда давлат раҳбарининг ўзлари бу ҳақидаги фикрларини жуда чиройли тарзда айтиб берди. Ушбу сўзлардан руҳланиб, янгиликлар қилдим. Бир пайтлар мен учун олий маълумот эгаси бўлиш орзу эди. Айна пайтда Тошкент давлат аграр университетининг сиртки йўналишида 3-босқич талабасиман. Ер унумдорлигини ошириш, янги навлар яратиш, қишлоқ хўжалигига инновацион ғояларни татбиқ қилиш билан боғлиқ илмий тадқиқотларимни давом эттираман. Янги-ланаётган Конституция орзуларимиз рўёбини кафолатмоқда.

Янги тахрирдаги Конституцияга ер хусусий мулк сифатида киритилмоқда. Бу – тадбиркорлар учун катта имконият.

Шаҳноза АВЕЗОВА, тадбиркор, Халқ демократик партияси фаоли:

— 2018 йилда тадбиркорлик фаолиятимни бошлаганман. Уша пайтда адрес чеҳи ташкил қилган эдим. Шуниси ҳам борки, миллий либосларга талаб асосан қуз ва баҳорда бўлади. Бу иш мавсумий бўлгани учун бошқа нимадир қўшимча даромад манбаига эга бўлиш керак, деган фикрда юрар эдим.

Устига устак бир синглим узок вақт хасталаниб, ётиб қолган. Банкдан олган кредитимни қайтаришга қийналганман. 2022 йилда «Аёллар дафтари»нинг учинчи босқичига киритилдим. Менга кўплаб ёрдам кўрсатилди. Аввалига қарздорлигимни тўлаш учун иссиқхона ташкил қилдим. Айна пайтда 50 сотих майдонда помидор ва бодринг етиштиряпмиз. Унда бир қанча ишчи бор. Уларнинг айримлари доимий равишда маош олиб ишлайди, бошқалари кунлик ёлланма ишчи ҳисобланади. Кунлик меҳнати учун иссиқ овқат ҳамда 60 минг сўмдан пул берамиз. Шукр, ҳосилимиз ёмон эмас. Тез орада бозорга чиқариш ниятадимиз.

Тўғриси, бу йилги қиш анча совуқ келди. Жуда ҳам қийинчилик билан қўчатларимизни сақлаб қолдик. Яширмайман, уларни 100 фоиз асраб қолишининг имкони бўлмади. Насиб қилса, махсулотларни сотсак, зарар қолпаланади, деб умид қиляпмиз. Тадбиркорлик шундай соҳаки, унинг фойда ва зарари бирга юради. Шунинг учун чумчуқдан қўрққан арпа экмайди, дейишади.

Шахсий ҳаётимга тўхталадиган бўлсам, ота-онам эрта ўтиб кетишган. Синглим касал бўлиб қолгач, ҳаётимни унга бағишладим, синглим ёлғиз қолмасин, деб турмушга ҳам чиқмадим. 10 йилдан ошди вақт давомида унинг тузалиши учун бор кучим билан ҳаракат қилдим. Осон бўлмади, кўп қийналдик. Лекин Яратганнинг иродаси бўлар экан. Шукрки, айна пайтда яхши бўлиб қолди.

Келажакдан умидим катта. Қатор режаларим бор. Айна пайтда адрес чеҳим ижарага олинган бинода. Шунинг учун жой ажратилса, секин-аста ўша ерда иморат тиккаласам, дейман. Янгиланаётган Конституцияда ҳуқуқларимиз кафолатланаётганидан руҳланаман, албатта.

Бахтимиз, ҳаётимиз, фарзандларимиз тақдири, юрт келажагини белгиловчи муҳим ҳужжатнинг бутунлай янги таҳририни тасдиқлаш арафасида турибмиз.

O'ZBEKISTON RESPUBLIKASI
REFERENDUMI
2023

ОСТИДА

Янгиланаётган Конституцияга бағишлаб руҳда муҳим сиёсий тадбирлар ўтказмоқда

Навоий вилоятида бўлиб ўтган тадбирда ушбу сўзлар бот-бот кулоққа чалинди. Биламизки, маъмур ҳудуд республикамиздаги энг катта вилоят ҳисобланади. Энергетика, кончилик, металлургия сингари етакчи тармоқларга эга манзилда кўплаб йирик корхоналар ҳам жойлашган. Саноат зоналари ташкил этилиб, аҳолининг бандлигини таъминлаш, ишлаб чиқаришни кенгайтириш чоралари жадаллик билан олиб бориляпти. Табиийки, бу ишлар замирида давлат раҳбарининг ташаббуслари, халқимизнинг машаққатли меҳнати ва албатта, мустақкам ҳуқуқий асос мавжуд.

Навоий вилоят педагогика институтининг очик майдони. 300 га яқин турли ёш ва соҳа вакиллари жамланган манзил. Улар орасида бугунги, болалари тақдирига, умуман, ҳаётга дахдорлиги юқори, иштиёқи баланд хотин-қизлар, олимлар, профессор-ўқитувчилар ва жамоатчилик вакиллари учратиш мумкин.

Янги таҳрирдаги Конституция. У бизга нима беради, ҳаётимизнинг қайси жиҳатларига алоқадор? Қай масаладаги саволларимизга жавоб топиш имконимиз бор? Йиғилганларнинг кўзларида акс этган бу каби саволлар шунчаки эмас, юрт тақдирига дахлдорликдан, унинг тараққиётига

ҳисса қўшишга бўлган ишончдан дарак.

Ўзбекистон Халқ демократик партияси Марказий Кенгаши раиси ўринбосари, Қонунчилик палатасидаги партия фракцияси аъзоси Фирдавс Шарипов сўзга чиқиб, янгиланаётган Конституциямиз жамиятимизда янгича, илғор сиёсий маърифатнинг юзага келишига ҳам хизмат қилишини таъкидлади.

Қайд этилдики, халқаро ва хорижий давлатларнинг таъриби янада мустақкамланаётганидан далолат беради.

Давлат камбағалликни қисқартириш, бандликни тазминлаш, ишсизликдан ҳимоя қилиш бўйича қатор янги мажбуриятларни олиши белгиланмоқда. Ёш ёвлодга билим беришдек масъулиятли ва машаққатли касб эгалари ўқитувчиларнинг шаъни, кадр-қиммати давлат ҳимоясига олинапти.

Амалга оширилаятган ўзгаришларга, янгиланган бекор бўлмаган ҳар бир юртдошимиз борки, бугун ўз сўзи ва фикрига эга.

Гулҳаё МИРЗАЕВА,
Халқ демократик партияси фаоли:

— Мен Навбахор тумани “Ромитан” маҳалласида яшайман. Турмуш ўртоғим билан икки нафар фарзандимизни тарбиялаб келяпмиз. Турмуш ўртоғим 2009-2014 йилгача “Учқудуктемирйўл масофа”сида йўл таъмирловчи вазифасида ишлаган. Касбий фаолияти давомида неврологик касалликка чалиниб, биринчи гуруҳ ногирони бўлиб қолган ва ҳозиргача даволаниб келмоқдалар.

Кўп жойларга кўрсатдик, малакали шифокорлар назоратида турди. Жуда ҳам қийин кунларни бошдан кечирдик. Ана шундай вазиятда бизга елка тутган, ёрдам қўлини чўзганлар ҳам кўп бўлди. Масалан, қишлоғимиздаги мактаб директори, Халқ демократик партияси депутатларидан бири Ёркиной Боймуродова кўп хабар олди. Амалий, керак бўлган пайтда моддий кўмак берди.

Туман партия кенгаши раиси бир қанча жойга қайта-қайта мурожаат қилиб, вилоят Ногиронлик жамияти ҳамда тумандаги мутасаддилар ёрдами билан қўлда ҳаракатланариладиган велоаравача олиб берди. Бу эса турмуш ўртоғимнинг аҳволи янада яхшиланишига ҳисса қўшди. Шукрки, бугун анча яхши. Юрмасга ҳам ҳаётга қайтганини, ўзининг кимгадир кераклигини, оилада бош эканини ҳис қилди. Умуман олганда, турмуш ўртоғимнинг юзидан шу оилага фойдаси тегаётганидан, рўзгорининг бир четидан тутганидан мамнуният ифодасини кўряпман.

Маҳалла фаолларининг кўмаги билан имтиёзли кредит асосида электро скутер сотиб олганмиз. Рўзгор тебратиш учун унинг ёрдамида буюртма маҳсулотларни тарқатиш билан шуғулланамиз. Кичик савдо-сотиқ ишлари, чорвачилигимиз ҳам бор. Ундан олинган сут ва сут маҳсулотларини ўша скутерга юклаб, бозорга олиб чиқиб сотамиз. Скутерни турмуш ўртоғим бошқаради, мен эса уларга ҳамроҳлик қиламан. Эр-хотин бир-биримизга қўш қанот бўлишга ҳаракат қилапмиз. Мухими, оиламиз тинч, бахтлимиз.

Шу кунларда Конституциявий ислохотлар олиб бориляпти. Бу жараёнга чиндан ҳам бефарқ эмасман. Чунки ўзим сиёсатга, қонунчиликдаги ўзгаришларга қизиқаман. Шу сабабли янги таҳрирдаги Конституцияни модда-модда ўқиб чиқдим. Унда энг муҳими инсон манфаатлари устуворлиги таъминланмоқда. Қайсики юртда инсон қадрланса, ўша ерда юксалиш бўлади. Мақсадга эришиш осонроқ бўлади, одамлар, халқ орзу қилишдан чўчимайди, катта қадамларга, улкан марраларга ошиқади. Ҳаммани референдумда фаол иштирок этишга чақираман.

Раъно ВАЛИЕВА,
фермер, Халқ демократик партияси фаоли:

— Бугунги тадбир ҳаммамизга муборак бўлсин. Бу ерда сиздек ёшлар, фарзандларим ёнида турганимдан, ушбу даврада сизларга мурожаат қилаётганимдан бошим осмонда. Мен оддий деҳқон фарзандиман. Ота-онамнинг умри, ҳаёти далада ўтди. Доимо ҳалол меҳнат, пешона тери эвазига кун кўрдик. Болалигимдан бу олам меҳнат ва шукр эвазига бунёд бўлган, деган тушунча билан вояга етдим.

Айни пайтда фермер аёлман. Узоқ йиллардан буён “Вали обод” фермер хўжалигини юришиб келяпман. Қўл остимда кўплаб ишчиларим бор. Улар оила аъзоларимдек бўлиб кетган. Ҳамиша бир-биримизнинг иссиқ-совуғимиздан хабар олишга интиламиз. Биз босиб ўтган қадамлар оғир эди. Машаққатли кунларда ҳам синмадик, қора қозономиз қайнаганига шукр келтирдик. Мана бугун ҳақиқий ер эгаси эканимни ҳис қиляпман. Даромад олиш “мазасини тотяпман”.

Айни пайтда ичимда чексиз ҳаяжон. Чунки бахтимиз, ҳаётимиз, фарзандларимиз тақдири, юрт келажагини белгиловчи муҳим ҳужжатнинг бутунлай янги таҳририни тасдиқлаш арафасида турибмиз. Ушбу паллада ёшларга айтар сўзим, бизда бўлмаган имкониятларни сизларга тақдим этаётган давлатнинг келажаги учун референдумда фаол иштирок этинг.

Биз босиб ўтган қадамлар оғир эди. Машаққатли кунларда ҳам синмадик, қора қозономиз қайнаганига шукр келтирдик. Мана бугун ҳақиқий ер эгаси эканимни ҳис қиляпман. Даромад олиш “мазасини тотяпман”.

ДАВЛАТНИНГ ХАЛҚИМИЗ ОЛДИДАГИ МАЖБУРИЯТЛАРИ ОРТИШИ ҲДП УЧУН ПРИНЦИПАЛ АҲАМИЯТГА ЭГА

Ўзбекистон Халқ демократик партияси “Менинг Конституция” шiori остидаги навбатдаги тарғибот тадбирини Сирдарё вилояти мусикали драма театри майдонида ўтказди.

Унда партия Марказий Кенгаши раҳбарияти, Олий Мажлис Қонунчилик палатаси, вилоят, туман (шаҳар) Кенгаши партиядан сайланган депутатлар, жамоатчилик фаоллари, турли соҳа вакиллари, қонунчилик соҳаси мутахассислари иштирок этди.

Маълумки, Сирдарё аҳли меҳнатсеварлиги, самимийлиги билан ажралиб туради. Шундан бўлса керак, вилоят полиз маҳсулотлари етиштириш ва экспорти бўйича республикада етакчи ўринда туради. Сирдарёда мамлакатимиз электр

энергиясининг учдан бир қисми ишлаб чиқарилади.

Янги таҳрирдаги Конституция, унга киритилаётган ўзгариш ва қўшимчалар Сирдарё аҳолисини ҳам бефарқ қолдирмаяпти. Янгиланаётган Конституциямиз мазмун-моҳиятини кенг жамоатчилик вакилларига тушунтиришга бағишланган тарғибот тадбирига юзлаб фуқаролар тўплангани ҳам сўзимизнинг исботидир.

Кўтаринки кайфиятда ўтган тадбирда Ўзбекистон Халқ демократик партияси Марказий Кенгаши раиси ўринбосари, Олий Мажлис Қонунчилик палатасидаги фракцияси аъзоси Мақсуда Ворисова энди давлатни эмас, инсонни, унинг ҳуқуқлари кафолатини олий мақсадга

кўтаришга эътибор қаратилаятгани, Янгиланаётган Конституция лойиҳасидаги янги нормалар “инсон-жамият-давлат” концепциясига амал қилинган ҳолда ишлаб чиқилгани, Халқ демократик партиясининг асосий ғоялари ҳам инсон ҳимояси, ҳуқуқлар ва имкониятлар тенглиги билан боғлиқлиги, шунинг учун партия Конституцияга тақлифлар беришга катта масъулият билан ёндашганини алоҳида таъкидлаб ўтди.

Очиқ осмон остидаги тадбирлар мамлакатимизнинг барча ҳудудларида байрамона кайфиятда давом этмоқда.

Қўш саҳифани “Ўзбекистон овози” муҳбири Зилола УБАЙДУЛЛАЕВА тайёрлади.

Бугун ўзининг маҳалласи ёки қишлоғи учун бирлаша олган одамлар эртага юртимиз ривожини учун олий мақсад йўлида ҳам бирлаша олади.

O'ZBEKISTON RESPUBLIKASI
REFERENDUMI
2023

Халқ бюджети

БИРЛАШИШ ИНСТИНКТИ

ҲАЁТДА, ИЖТИМОЙ ТАРМОҚЛАРДА КўПЛАБ БАҲСЛАРГА, МУҲОКАМАЛАРГА САБАБ бўлган "ТАШАБУСЛИ БЮДЖЕТ"НИНГ 2023 ЙИЛГИ БИРИНЧИ МАВСУМИ 7 АПРЕЛЬ КУНИ ЯКУНИГА ЕТДИ. НАТИЖАЛАР ЭЪЛОН ҚИЛИНИШИ БИЛАН ҲУДУДЛАРДА МИЛЛИОНЛАБ ОДАМЛАР САЪЙ-ҲАРАКАТЛАРИ, МЕҲНАТЛАРИНИНГ САМАРАСИНИ КўРИБ, БЕҲАД ҚУВОНДИ.

БИРИНЧИ МАВСУМДА 9452 ТА МАҲАЛЛА БЎЙИЧА ТАШАБУС ҚИЛИНГАН 55 970 ТА ЛОЙИҲА УЧУН 16 МЛН. ДАН ОРТИҚ ОВОЗ ТўПЛАДИ. НАТИЖАДА 1666 ТА ЛОЙИҲА ҒОЛИБЛИКНИ ҚўЛГА КИРИТДИ. ЛОЙИҲАЛАР ОРАСИДА ҚАШҚАДАРЁ ВИЛОЯТИ ЯККА-БОҒ ТУМАНИ «ДАРХОН» МФЙ ҲУДУДИДАГИ 2.5 КМ.ЛИК ЙўЛНИ АСФАЛТ ҚИЛИШ ТАШАБУСИ УЧУН ЭНГ КўП – 25728 ТА ОВОЗ ТўПЛАДИ.

АСОСАН ЙўЛСОЗЛИК БЎЙИЧА ТАШАБУСЛАР ЭНГ КўП ОВОЗ ТўПЛАГАН ЛОЙИҲАЛАР БўЛДИ. ХУЛЛАС, "ТАШАБУСЛИ БЮДЖЕТ"НИНГ БУ МАВСУМИ ҲАМ ҚИЗГИН, ТААССУРОТЛАРГА БОЙ БўЛДИ.

ган 1,571 трлн сўминг мақсадли сарфланишини Бош прокуратура назорат остига олган.

Ўзбекистонда давлат дастурларига ажратилган қарийб 21 трлн сўм маблағнинг мақсадли сарфланиши ва ишлар сифати юзасидан тизимли назорат ўрнатилган. Бу ҳақда Бош прокуратура бўлим прокурори Фаррух Султонов АОҚАда бўлиб ўтган анжуманда маълум қилди.

Унинг сўзларига кўра, "Ташаббусли бюджет" жараёнларининг биринчи мавсумида тасдиқланган 1666 та лойиҳани амалга ошириш учун йўналтирилаётган 1 триллион 571 миллиард сўм маблағнинг мақсадли сарфланиши назорат қилиб борилади.

Бундан ташқари, дастурлар ижро этилишини назорат қилиш ва мувофиқлаштириш бўйича Республика ва ҳудудий штаблар ҳамда ишчи гуруҳлар фаолияти йўлга қўйилган. Штаблар томонидан лойиҳаларнинг ҳар бири мониторингга олинган.

Интернетда очилган махсус канал ва прокуратура органларида ишга туширилган "очиқ телефон" орқали эса кенг жамоатчилик учун дастурлар ижросининг боришини муҳокама қилиш имкони яратилган. Бу лойиҳалар давлат номидан Бош прокуратура назоратига олинганини аниқлашга, бундан ташқари, жамоатчилик назорати ҳам мавжуд.

Ижтимоий тармоқларда одамлар ўзлари таклиф этган лойиҳада иш бошланганидан тортиб то уни қабул қилиб олишгача бўлган жараёни назорат қилишаётгани ҳақидаги лавҳаларни, суратларни учратиб турибмиз. Бу эса аҳолининг ижтимоий онгида жамият ҳаётига дахлдорлик ҳисси ошиб бораётганини аниқлатади.

ЯКУНИЙ ХУЛОСА

Овоз бериш жараёнлари якунига етиши билан ғалвир сувдан кўтарилди. Ғолибларнинг ғалабани нишонлаётган тасвирларини кўриб одам ич-ичидан уларнинг шодлигига шерик бўлиб қолади. Улар бу ғалаба учун соғлигини, керак бўлса, пулини, энг муҳими, ҳаётининг бир оини тикишган. Натияжалардан кўриндики, юртимизда долзарб бўлган, биринчи навбатда ҳал этилиши керак бўлган масала йўлсозлик экан. Энг кўп ғолиб бўлган лойиҳалар ҳам шу соҳага тегишли бўлди.

Лекин кўп таклиф этилган яна бир та-

Ўтган мавсумда "Ташаббусли бюджет"да ғолиб бўлган маҳалла аҳолиси ётқизилган асфальтнинг сифатини текшириб, кейин қабул қилмоқда (Тошкент вилояти, Қуйи Чирчиқ тумани, «Чақмоқ» МФЙ).

» **Инстинкт бўлганда миллат учун, халқ учун энг муҳим ҳаётини бўлиш, буюк бўлиш инстинкти. Бугун ўзининг маҳалласи ёки қишлоғи учун бирлаша олган одамлар эртага юртимиз ривожини учун олий мақсад бирлаша олади**

Фарғона вилояти Олтиариқ тумани «Кўмирчи» маҳалласида 3 677 нафар фуқаро истиқомат қилади. Шу кунгача «Ташаббусли бюджет»нинг учта босқичида маҳалланинг жами 5,5 км ички йўллари асфальтланди. Бу тўртинчи ғолиблиқда яна 2,7 км масофадаги кўчалар асфальт бўлади.

МАЖБУРИЙ МЕҲНАТНИНГ ЧЕКИГА...

"Ташаббусли бюджет"нинг ҳар галги мавсуми олдингиларига қараганда кенг қамровли ва курашларга бой бўлиб бормоқда. Ўз навбатида бу жараён жамиятимиздаги бошқа муаммоларни ҳам яққолроқ, аниқроқ қилиб кўрсатиб бормоқда. Шундай муаммолардан бири бу бюджет ҳодимларининг овоз тўплашга мажбурий жалб этилиши фонидан юз берди.

Натижада бу каби "ишлар" кенг жамоатчилик томонидан баҳсларга, муҳокама-ларга сабаб бўлди. Кимлардир "Ташаббусли бюджет" халқни қийнамоқда, уни тугатиш керак, деган фикрни илгари сурган бўлса, ислохотнинг туб моҳиятини тушуниб етган, масъулларнинг ислохотдан кўзлаган эзгу мақсадини аниқлаш фаол жамоатчиликнинг мутлоқ кўпчилиги камчиликларни бартараф этиш имкончилигига ишонган ҳолда қўллаб-қувватлашди.

Халқимизда "яхши ният, ярим мол", деган доно бир нақл бор. 2023 йилги биринчи мавсум тугаши билан Президент Шавкат Мирзиёев «Ташаббусли бюджетлаштириш амалиётини янада такомиллаштириш ҳамда фаол маҳаллаларни қўллаб-қувватлаш чоратadbирлари тўғрисида»ги қарорни имзолади.

Қарорда тизимга оид бир қатор вазифа ҳамда қоидалар белгиланди. Масалан, **ташаббусли бюджетлаштириш жараёнлари доирасида бюджет ташкилотларининг раҳбар ходимлари томонидан мажбурий овоз йиғиш бўйича ходимларга топшириқ беришлари тақиқланади.**

Бунда **мажбурий овоз йиғишга мажбурлаш тегишли ташкилот ходимларини мажбурий меҳнатга жалб қилиш сифатида баҳоланадиган бўлди.**

Агар бундан кейин ҳам бюджет ходимлари овоз йиғишга мажбуран жалб этилса, айбни ислохотдан эмас, балки ўзидан излаши тўғрироқ бўлади. Сабаби, Президент қароридан овоз йиғишга мажбуран жалб этиш тақиқланди. Демак, бюджет ходимлари шундай ҳолат такрорланса, раҳбарига қарорни эслатиб, ўзини оқлаши мумкин ва зарур.

МЕҲНАТГА МУНОСИБ ЭЪТИБОР

Юқорида айтиб ўтганимиздек, овоз бериш жараёнлари ниҳоясига етиши билан кимлардир ғалабани катта қувонч билан нишонлаган бўлса, яна кўпчилик етарлича овоз тўплай олишмагани учун лойиҳаси ютқазганидан қайғуга тушди. Қувонч ва қайғу ёнма-ён юради, деб бежизга айтилмаган ахир.

Лекин улар ҳам бор кучлари, имкониятлари билан ҳаракат қилишган эди. Давла-

тимиз раҳбари ҳам уларнинг меҳнатларини қадрлаган ҳолда "Ташаббусли бюджет"да 2 мингдан ортиқ овоз тўплаган лойиҳалар учун қўшимча маблағ ажратилишини белгилади.

Бу орқали ғолиблар сафига қира олмаган 1309 та лойиҳага ҳам маблағ ажратилади-ган, уларнинг ҳам ташаббуслари амалга ошириладиган бўлди. Бунинг учун қўшимча 1.3 трлн сўм маблағ ажратиладиган бўлди.

Бунда қўшимча 1182 та маҳалла бўйича 4,3 млн нафар фуқаро овоз берган лойиҳалар амалиётга татбиқ этилади. 4.3 млн нафар аҳоли бу ҳазилакам эмас. Улар ҳам шу юртининг, шу халқнинг бир бўлаги. Улар ҳам яхши ниятлар билан ўзининг маҳалласини, қишлоғини обод қилиш учун ҳаракат қилишган. Қувонарлиси, уларнинг ҳам ниятлари энди амалга ошади.

Қолаверса, таълим, соғлиқни сақлаш, спорт муассасаларини таъмирлаш ва моддий-техника базасини ривожлантириш ҳамда бошқа йўналишлар бўйича ҳар бири 1,5 мингдан ортиқ овоз тўплаган, лекин ғолиб бўлмаган лойиҳалар таҳлили ўтказилиб, 2024 йил учун бюджет сўровида уларни таъмирлаш, жиҳозлаш ва харид қилиш харажатларини рўйхатга киритиш кўзда тутилди.

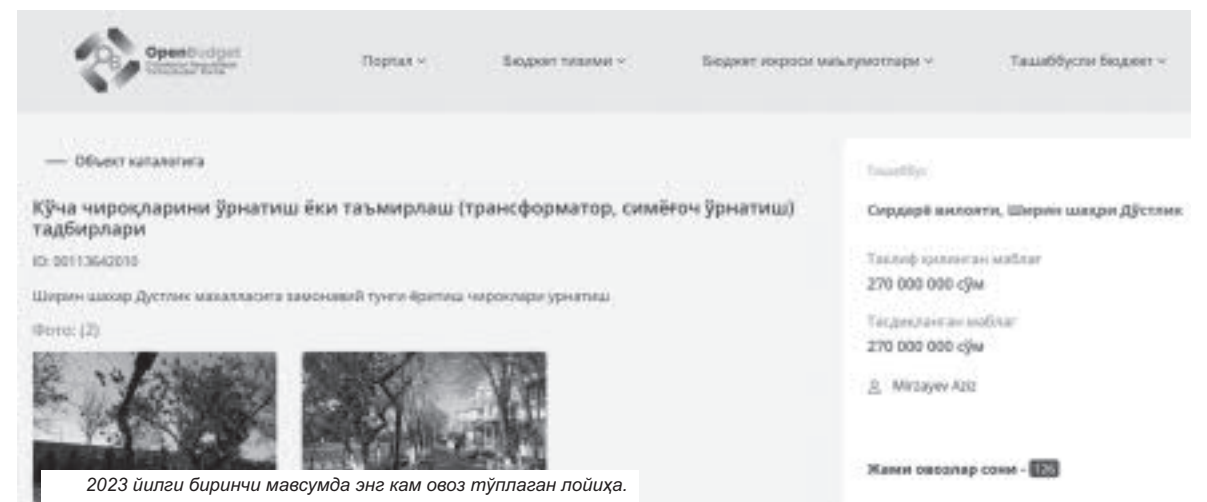
Натижада энди республикадаги 164 та мактаб, 30 та боғча ва 32 та тиббиёт муассасаларида таъмирлаш, жиҳозлаш ва бошқа лойиҳаларда белгиланган ишларни амалга ошириш учун 304,6 млрд. сўм қўшимча маблағ ажратилади.

НАЗОРАТ МЕХАНИЗМИ

Хўш, "Ташаббусли бюджет"га шунча маблағ ажратилмоқда. Маблағларнинг мақсадли сарфланаётганини назорат қандай олиб борилади, деган ўринли савол кўпчиликда туғилиши табиий.

"Ташаббусли бюджет"га йўналтирилаёт-

шаббус тури бор эди. Бу тоза ичимлик суви масаласи. Ичимлик суви билан боғлиқ таклиф этилган 1582 лойиҳадан фақат 20 таси ғолиб бўлди, холос. Хусусан, сув таъминоти энг оғир ҳудудлардан ҳисобланган Сур-

хондарёдаги 279 лойиҳадан фақат биттаси якунда молиялаштирилади.

Андижон, Наманган ва Жиззах вилоятларидан сув таъминоти оид биронта лойиҳа етакчиликни қўлга кирита олмади. Ариқдан сув ичиб катта бўлган одам сифатида бир гапни айтишим мумкин. Қрандан сув ичиб чанг кўчада юргандан кўра, ариқдан сув ичиб текис, раван, чангимайдиган кўчада

юришни афзал билардим.

Сувга эмас, кўпроқ кўча қурилишига овоз берганлар ҳам балки менга ўхшаб чанг ютиб катта бўлгандир, яна ким билсин. Лекин шуниси аниқки, кўчаси саз бўлганлар энди катта эҳтимол сув учун курашади.

Асосийси, энди улар бир мақсад йўлида бир ёқадан бош чиқариб ҳаракат қилишни билишади. Ғалабанинг калити ҳам шу бўлса керак. Тарихдан хабаримиз бор, энг муҳим паллаларда бирлаша олмаганмиз. Балки, шунинг учун ҳам деярли бир ярим аср мустамлака бўлди. Биласизми, мен бирлашишни инстинкт, деб биламан.

Инстинкт бўлганда миллат учун, халқ учун энг муҳим ҳаётини бўлган кучли бўлиш, буюк бўлиш инстинкти. Бугун ўзининг маҳалласи ёки қишлоғи учун бирлаша олган одамлар эртага юртимиз ривожини учун олий мақсад йўлида ҳам бирлаша олади, деб ўйлайман.

Биз бугун халқаро майдонда амбициялар, манфаатлар масаласига келганда кучли давлатлар устунликка эга бўлаётгани, кучли

жамиятларнинг атрофида ҳамкорлари кўпроқлиги яққол кўринмоқда. Ўша давлатлар, ўша жамиятларнинг асосида эса қачонлардир бирлашишни уйдалаган халқлар, миллатлар турибди.

Аҳмад ҚУРБОНОВ,
"Ўзбекистон ovozi" муҳбири.

МУЛКИ ТУРОН ЭМАС, МАЛИКИ ТУРОНМИ?..

Давлат арбоби, буюк саркарда, кучли марказлашган давлат асосчиси, илм-фан ва маданият ҳомийси соҳибқирон Амир Темур таваллудининг 687 йиллиги муносабати билан Ислон Каримов номидаги Тошкент давлат техника университетида тадбир бўлиб ўтди.

ЁШЛИК ВА БИЛИМ ҚУДРАТИ

Халқимиз ўз олдида эзгу ва улғу мақсадлар қўйиб, кучи ҳамда имкониятларига таяниб, демократик давлат қуриш йўлида реал натижаларни қўлга киритаётган тарихий бир даврда яшашмоқдамиз.

Янги Ўзбекистоннинг бугуни ҳамда келажакдаги тараққиётининг тамал тоши ҳам, мамлакатни қудратли, миллатни буюк қиладиган куч ҳам илм-фан, таълим ва тарбиядир. Илмий салоҳиятли ёшлар янгича фикрлашга, янги-янги ғояларни дадил ўртага ташлаб, уларни амалга оширишга, муаммоларни ижодий ва ностандарт ёндашувлар асосида ҳал этишга мойил бўлади.

Ўзбекистон Республикаси Конституциясининг янги тахрирдаги лойиҳасида таълим масалалари ҳам қатор моддалар ва нормаларда ўз ифодасини топмоқда. Таълим ва илм-фанга оид нормалар қарийб икки бора-барга ошмоқда.

Асосий қонунда фуқароларнинг бепул бошланғич касб-хунарда ўқитилиши ҳам белгиланмоқда. Ногиронлиги бор болажонларимиз ўз тенгдошлари билан бир хил таълим олиши учун барча шароитлар яратиш кўзда тутиляпти. Шунинг учун бундай имкониятлар инклюзив таълим сифатида Конституцияга киритилмоқда.

Конституцияда давлатнинг ўқитувчилар шаъни ва кадр-қимматини химоя қилиш, уларнинг ижтимоий ва моддий фаровонлиги, касбий жиҳатдан ўсиши тўғрисида ғамхўрлик қилиш мажбурияти кучайтирилмоқда. Бу қоидалар мамлакатимиздаги 685 минг нафардан ортиқ ўқитувчиларнинг профессионал ўсиши ҳамда ижтимоий ва моддий қўллаб-қувватланиши, уларнинг жамиятдаги ижтимоий мақоми, обрўсини янада оширишга хизмат қилади.

Конституциямизда олий таълим ташкилотлари академик эркинлик, ўзини ўзи бошқариш, тадқиқотлар ўтказиш ва ўқитиш эркинлиги ҳуқуқи кафолатланмоқда. Ушбу норманинг киритилиши олий ўқув юрти ва илмий-тадқиқот муассасаларининг таълим ва илмий-тадқиқот жараёнига давлат иштирокини чеклашга, профессор-ўқитувчилар ва талабаларнинг ўқув жараёнидаги муваққиллигини таъминлашга хизмат қилади.

Бугунги кунда мамлакатимиз миқёсида устозларга ҳурмат, уларнинг обрў-эътибори ва мақоми кўтариш, ўқув дастурлари ва методикасини тўлиқ қайта кўриб чиқиш, мактабни таълимнинг кейинги босқичлари билан узвий боғлаш, ўқитувчиларни ортиқча қўғозбошиқдан халос этиб, ўз устида кўпроқ ишлаши учун шароит яратиш ва рағбатлантириш, мактаб инфратузилмаси ва ундаги маънавий муҳитни яхшилаш каби масалаларнинг ечимлари аниқ белгилаб берилмоқда.

Шунга муносиб тарзда бугунги кун ёшлари ўзларининг илм-маърифати ва юксак интелликти билан она-Ватанимизнинг нурилик истиқболи йўлида қўлни-қўлга бериб, имкониятлардан самарали фойдаланмоғи лозим.

Эркин СИРЛИЕВ,
Жамоат хавфсизлиги университети
катта ўқитувчиси, психология фанлари
бўйича фалсафа доктори (PhD).

мувофиқ чингизийлар хонадонидан бўлиш Суюрғатмишни, сўнгра унинг ўғли Маҳмудхонни ҳон сифатида тахтга ўтказган. Амир Темурнинг ўзи амир унвони билан чекланиб қўя қолган. Кейинчалик, чингизийлардан бўлиш Қозонхоннинг қизи Сароймулкхонимга уйланиши муносабати билан хон авлодига қариндош "кўрагон", яъни қуёв унвонини олган. Бу ҳам унинг мавқеини расман мустақамланишига хизмат қилган.

Шунингдек, у расман Темурбек, деб номланган бўлса-да "амир", "малик", "султон" унвонлари билан ҳамда "соҳибқирон" сифатида тилга олинади. Амир Темур буйруғи билан қояга ўйилган битик бугунги кунда китобларда, дарсликларда, ҳатто оммавий ахборот воситалари ва интернет саҳифаларида ҳамон нотўғри талқин қилинмоқда. Жумладан, "Биз ким – малики (мулки эмас) Турон, амира Туркистонимиз! Биз ким – миллатларнинг энг улуги ва энг қадими – Туркининг бош бўғинимиз!". Араб имлосида мулк (милк), малик, малак каби сўзлар бир хил ёзилади (мим, лом ва коф), контекстга қараб ҳар хил ўқилади. Тарихчи-шарқшунос олим Н.Тошов-

нинг фикрига кўра, бу ерда "малик" ўқиши керак, яъни "Бизким, малики Турон, амира Туркистонимиз...". "Малик" сўзи ҳукмдор, подшоҳ маъноларини билдиради. Шунингдек, Амир Темур томонидан зарб қилинган тангаларда ҳам унинг "малик" унвонини кўриш мумкин.

Соҳибқирон бобомиз Темур тузукларида "...амр этдимки, кимки бирон саҳрони обод қилса ёки қориз қурса, ё бирон бог кўқартирса, ёхуд бирон хароб бўлиб ётган ерни обод қилса, биринчи йили ундан ҳеч нима олмасинлар, иккинчи йили райат ўз розилиғи билан берганини олсинлар, учинчи йили эса қонун-қондасига мувофиқ хиروج (солиқ) йиғсинлар", деб ёзади.

Ҳозирда темурийларнинг давлатчилик, илм-фан, маданият, бунёдкорлик ва бошқа соҳалардаги меросини ўрганишга қизиқиш жаҳон миқёсида ортиб бормоқда. Дунё адабиётларида Соҳибқирон ҳақида кўплаб китоблар нашр этилган. Уларни она тилимизга таржима қилиб ўзбек китобхоналари учун нашр этилса, Амир Темур бобомизни янада кўпроқ англаган бўлардик.

Тадбирда талабалар Амир Темур ҳаёти ва ижодига бағишланган саҳна кўринишларини намойиш этишди.

Ўз мухбиримиз.

– Мовароуннаҳр ва Хуросон мўғуллар томонидан эгалланган даврдан бошлаб XIX аср ўрталарига қадар давлат ва жамият бошқарувида Чингизхон авлодлари "хон", бошқа туркий қабиаларнинг йўлбошчилари эса "амир" сифатида хонларнинг таянчи бўлиб хизмат қила бошлады, – дейди Тошкент Кимё халқаро университети Тарих бўлими мудири, тарих фанлари бўйича фалсафа доктори (PhD), доцент Акбар Заманов. – Амир Темур туркий-мўғул аъноналари, мавжуд сиёсий вазият, тегишли кучлар мавқеи ва манфаатлари, қабул қилинган таомилга

вонлари билан ҳамда "соҳибқирон" сифатида тилга олинади. Амир Темур буйруғи билан қояга ўйилган битик бугунги кунда китобларда, дарсликларда, ҳатто оммавий ахборот воситалари ва интернет саҳифаларида ҳамон нотўғри талқин қилинмоқда. Жумладан, "Биз ким – малики (мулки эмас) Турон, амира Туркистонимиз! Биз ким – миллатларнинг энг улуги ва энг қадими – Туркининг бош бўғинимиз!". Араб имлосида мулк (милк), малик, малак каби сўзлар бир хил ёзилади (мим, лом ва коф), контекстга қараб ҳар хил ўқилади. Тарихчи-шарқшунос олим Н.Тошов-

"Ўзсаноатқурилишбанк" АТБ:

"Яшил" кредитлар

Миллий матбуот марказида "Ўзсаноатқурилишбанк" "Банк тизимида аҳоли ва тадбиркорлик субъектлари учун тақлиф этилаётган "яшил" кредитлар" мавзусида матбуот анжумани ўтказди. Унда банк раҳбарияти, тегишли таркибий бўлинмалар масъуллари ҳамда оммавий ахборот воситалари ходимлари иштирок этди.

Анжуманда бугунги кунда мамлакатимизда "яшил" иқтисодиётга ўтиш стратегияси доирасида табиий ресурсларни тежаш ва иқтисодиёт тармоқларида муқобил энергия манбаларидан фойдаланишни кучайтиришга қаратилган кенг қўламли ишлар амалга оширилаётгани, жумладан, Президентимизнинг жорий йил 16 февралдаги 2023 йилда қайта тикланувчи энергия манбаларини ва энергия тежовчи технологияларни жорий этишни жадаллаштириш чора-тадбирлари тўғрисидаги қарорининг эълон қилиниши бу борадаги ишларни янада фаоллаштириб юборгани таъкидланди.

Эътиборли жиҳати, бугунги кунда банк томонидан муассаса биноларида қуёш панеллари қу-

рилмаларини ўрнатиб босқичма-босқич амалга оширилиши билан бир қаторда, аҳоли ва тадбиркорлик субъектлари учун жорий қилинган "яшил" кредитлар тарғиботи ҳам кучайтирилиб, ушбу йўналишдаги ресурсларни шакллантириш чоралари кўрилмоқда. – Ҳар бир жабҳадаги ўсиш, ривожланиш электр энергиясига бўлган талабни оширмоқда, – дейди "Ўзсаноатқурилишбанк" АТБ Бошқарув раиси ўринбосари Фаррух Абдурахмонов. – Бу эса, тежамкор воситалар ҳамда муқобил энергия манбаларидан кенг фойдаланишни тақозо этмоқда. Бу борада Давлатимиз раҳбари бошчилигидаги ислохотлар доирасида банкимиз томонидан кенг қўламли ишлар амалга

оширилмоқда. Хусусан, ҳозирда банкимиз тизимида аҳоли ва тадбиркорлик субъектлари учун "Corporate Green Loan", "SME Green Loan", "Green Consumer Loan", "Green Product", "Green Product - Online" каби кредит турлари жорий қилинди. Ушбу кредит турларининг мижозлар учун афзаллик жиҳатлари ҳамда қайта тикланувчи энергия манбалари ва энергия тежовчи технологиялардан фойдаланиш самарадорлиги борасида жамоатчилик ўртасида кенг тарғиб қилиб қилинмоқда.

– "Яшил" лойиҳалар, "яшил" технологиялар ҳамда "яшил" кредитлар бир-бири билан ҳам-барчас тушунча, моҳиятан саноатлаштиришни йўқотишларсиз

амалга ошириш, "яшил" иқтисодиётни барпо этишга қаратилган, – дейди "Ўзсаноатқурилишбанк" АТБ "Green banking" бошқармаси бошлиғи Бобур Султонмуродов. – Бизнинг ушбу йўналишдаги саъй-ҳаракатларимизни қўллаб-қувватлаётган хорижий молия институтлари талайгина. Улар кўмағида бир неча ўнлаб лойиҳаларни молиялаштирадик. Айни пайтда яна қўшимча линияларни жалб қилиш, қуёш панеллари ишлаб чиқаришда хорижий инвесторлар ва маҳаллий ташаббускорларга яқиндан ёрдам бериш бўйича қизгин ишлар олиб бораёпмиз.

Тоштемир ХУДОЙҚУЛОВ,
"Ўзбекистон овози" мухбири.

ТОМОРҚА – РЎЗФОРНИНГ ҲАМ, ОДАМНИНГ ҲАМ ФАЙЗИ

Халқимизда "ҳамал кирди – амал кирди", деган нақл бежизга айтилмаган. Кунлар исий бошлаши билан она замин ҳам уйғонади.

Бу дехқончиликнинг асл ҳадисини олган уста миришкорлар ҳар бир куннинг, ҳар бир соатнинг қадрига етиши муҳим. Шунинг учун ҳудудларда баҳорги экин экишга тайёрлаш, сабзавотлар экиш жуда қизгин ташкил этилмоқда.

– Ҳар йили томорқамизда рўзгорга керакли маҳсулотларни етиштирамиз. Шунингдек, иссиқхонамизда етиштирган полиз экинлари эҳтиёжimizга етиши билан бирга бозорга ҳам олиб чиқамиз. Бунинг натижасида даромадга эга бўламиз. Хонадонимизда асаларичиликни ҳам йўлга қўйганмиз, – дейди биз суҳбатда бўлган Қашқадарё вилояти Шаҳрисабз тумани "Дуқчи" маҳалласида истиқомат қилувчи томорқачи Нурали Умиров. Агарда сизнинг ҳам йўлингиз

ушбу маҳаллага тушса, кўплаб хонадонларда экин экишга ҳозирланган майдонларни, картошка, саримсоқ-пиез, яна бошқа турли ризоворларнинг экилганини кўриб кўзингиз қувнади. Томорқа туганмас ҳазина, унда етиштирилган ҳосилдан эса аҳолининг дастурхони тўкинлигига, бозорларимизда озиқ-овқат маҳсулотларининг мўл-кўллигига эришамиз.

– Ўтган йили дехқонларнинг меҳнати баракали бўлди, ҳосил мўл. Картошка, сабзи, пиез, шолғом дейсизми, барчаси сероб... Қишлоқ хўжалигимизда фойдаланилаётган замонавий техникаларнинг тури тобора кўпайиб борапти. Эътиборли томони шундаки, ушбу техникаларнинг аксарияти ўзимизда, қўшма корхоналарда ишлаб чиқарилган. Сифати, тежамкорлиги, нархи ва бошқа жиҳатлари билан хорижикидан асло қолишмайди, – дейди суҳбатдошимиз.

Кейинги йилларда республикамизда аҳолининг озиқ-овқат хавфсизлигини таъминлаш, шу жумладан, сифатли маҳсулотлар ишлаб чиқариш ҳамини кўпайтириш бўйича қатор чора-тад-

бирлар қабул қилинди. Уларнинг ижроси самарали таъминланмоқда.

Суҳбатдошимиз гурун орасида картошкачилик борасида тажрибалари билан ўртоқлашди.

– Мамлакатимиз муратқаб иқлим шароитида жойлашгани сабабли картошка етиштириш анчайин муратқаб, – дейди Нурали Умиров. – Биздаги иссиқ ва қуруқ ҳаво картошка илдизи бир текисда, бир хил ҳажмда ўсиши учун муайян агротехник чора-тадбирларни ўтказишни талаб қилади. Картошканинг супер эрта ва кечки навларини етиштирамиз. Декабрь-январь ойларида супер эрта навини экиб, апрель-май ойларида, кечки навни эса август ойида экиб, декабрда йиғиб олинади. Улар оралиғида эса бошқа экинлар экилади. Тоғолди ҳудудларида картошканинг ўрта ва кечки навларини экамиз. Бу истеъмол бозорига юборилувчи ва кейинги йилга сифатли уруғлик фондини шакллантирувчи асосий манба ҳисобланади. Шу тариқа турли табиий шароитни ҳисобга олиб, 9 ой мобайнида картошка экиб, 7 ой давомида ҳосил олишимиз мумкин.

Экин парваришlash хосиятини обдон ўққан, она заманимизнинг ҳар қаричини қадрловчи бу инсон томорқачилик афзалликларини батафсил сўзлаб берди. Аввало, бетиним ҳаракат туфайли одам жисмонан соғлом бўлади, бевақт қаримайди. Тирик ўнсурлар – ўсимликлар билан тиллашиш

туфайли эса унинг қалби гўзаллашди. Айни дамда янгилликлардан доим хабардор бўлади, изланади, ўрганади, давр билан ҳамоханг қадам ташлайди.

Элбек ШОЙИМОВ,
Шаҳрисабз тумани "Дуқчи"
қишлоғи.

